

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

15 जुलै 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

महाबोधी मंदिर परिसर

बातमीत का आहे?

- बोधगयायेथील महाबोधी मंदिराखालील स्थापत्य संपदा सॅटेलाईट छायाचित्रांतून दिसून येते.

महाबोधी मंदिर परिसराबद्दल:

- महत्त्व: भगवान बुद्धांच्या जीवनाशी संबंधित चार पवित्र स्थळांपैकी एक, त्यांच्या प्रबोधनाचे स्थान.
- स्थान: बोधगया, मध्य बिहार, निरंजना नदीच्या तीरावर.
- ऐतिहासिक महत्त्व:
  - सम्राट अशोकाने इ.स.पूर्व तिसऱ्या शतकात बांधलेले पहिले मंदिर.
  - सध्याचे मंदिर पाचव्या किंवा सहाव्या शतकातील आहे
  - गुप्त काळाच्या उत्तरार्धातील सुरुवातीच्या विटांच्या वास्तूंचे जिवंत उदाहरण.
  - वीट स्थापत्यकलेच्या विकासात प्रभावी.
- वास्तुशास्त्र:
  - भव्य मंदिराचा पिरॅमिडशिखरा (टॉवर) ज्यात कोशांचे थर, कमानी आकृतिबंध आणि बारीक कोरीव काम आहे.
  - कोपऱ्यात चार लहान समान बुरुज, त्यावर छत्रीसारखे घुमट होते.
  - मंदिराच्या आत बुद्धाची पिवळ्या वालुकाश्माची मूर्ती
- बोधी वृक्ष:
  - मूळ बोधिवृक्षाचा थेट वंशज मानला जातो जिथे बुद्धाला ज्ञानप्राप्ती झाली
  - अशोकाचा दगडी स्लॅब बुद्धाच्या प्रबोधनाची नेमकी जागा दर्शवितो, ज्याला बुद्धाचे वज्रासन ("हिरे सिंहासन" किंवा "थंडर सीट") म्हणून ओळखले जाते
- युनेस्कोचे जागतिक वारसा स्थळ: 2002 मध्ये मान्यताप्राप्त.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

ई-ऑफिस प्लॅटफॉर्म

बातमीत का आहे?

- केंद्र सरकारने आपल्या 100 दिवसांच्या अजेंडाचा एक भाग म्हणून 133 संलग्न, अधीनस्थ कार्यालये आणि स्वायत्त संस्थांमध्ये ई-ऑफिस प्लॅटफॉर्म लागू करण्याची योजना जाहीर केली आहे.

ई-ऑफिस प्लॅटफॉर्म बदल:

● उपक्रमाचा आढावा:

- 133 ओळखल्या गेलेल्या कार्यालयांमधील कामकाज सुरळीत करणे आणि कार्यक्षमता वाढविणे हे उद्दिष्ट आहे.
- कार्मिक, सार्वजनिक तक्रार आणि निवृत्तीवेतन मंत्रालयाच्या पुढाकाराने तयार केल्या जाणार
- अंमलबजावणी: ई-ऑफिस अंमलबजावणीसाठी नॉलेज पार्टनर म्हणून नॅशनल इन्फॉर्मेटिक्स सेंटर (एनआयसी) काम सांभाळणार आहे.

● ई-ऑफिसचे प्रमुख घटक:

- फाइल मॅनेजमेंट सिस्टम (ईफाइल): कार्यप्रवाह-आधारित प्रणाली मॅन्युअल फाइल हाताळणीला कार्यक्षम इलेक्ट्रॉनिक सिस्टममध्ये विस्तारित करते.
- नॉलेज मॅनेजमेंट सिस्टीम (केएमएस):
  - संस्थात्मक दस्तऐवजांचे केंद्रीय भांडार.
  - वापरकर्त्यांना आवृत्ती इतिहासासह इलेक्ट्रॉनिक दस्तऐवज तयार करण्यास, व्यवस्थापित करण्यास आणि ट्रॅक करण्यास अनुमती देते
- वर्क फ्रॉम एनीवेअर (डब्ल्यूएडब्ल्यू) पोर्टल: एक व्हर्च्युअल ऑफिस गेटवे जे कोठूनही कार्यालयीन कामकाजात सुरक्षित प्रवेश करण्यास सक्षम करते.
- स्मार्ट परफॉर्मन्स अप्रेजल रिपोर्ट रेकॉर्डिंग ऑनलाइन विंडो (स्पॅरो):
  - वार्षिक कामगिरी मूल्यांकन अहवाल (एपीएआर) प्रक्रियेसाठी वेब-आधारित अनुप्रयोग करण्यात येणार
  - कर्मचार्यांना अधिकृत पदानुक्रमात एपीएआर भरण्यास, अहवाल देण्यास आणि पुनरावलोकन करण्यास सक्षम करते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

<p>कू हेल्थ अँड परफॉर्मन्स एक्सप्लोरेशन अँनालॉग (सीएपीईए) प्रकल्प</p>	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> जॉन्सन स्पेस सेंटरमधील 17,000 चौरस फुटांच्या अधिवासात झालेल्या चापीईए प्रकल्पाचा एक भाग म्हणून नासाचे एक कू वर्षभर चाललेल्या सिम्युलेटेड मंगळ मोहिमेतून बाहेर आले आहे. <p>सीएपीईए बदल:</p> <ul style="list-style-type: none"> उद्देश: भविष्यातील अंतराळ मोहिमांसाठी नासाची अन्न प्रणाली आणि मानवांमधील शारीरिक आणि वर्तणुकीच्या आरोग्याचे मूल्यांकन करण्यासाठी मंगळावरील वर्षभराच्या वास्तव्याचे अनुकरण करा. वैशिष्ट्ये:<ul style="list-style-type: none"> चार खाजगी कू क्वार्टर्स समर्पित वर्कस्टेशन समर्पित वैद्यकीय केंद्र सामान्य लाउंज क्षेत्र गल्ली आणि अन्न वाढवणारी स्थानके मिशन पर्यावरण: पर्यावरणीय ताणतणावांसह वास्तववादी मंगळ परिस्थितीचे अनुकरण करते जसे की:<ul style="list-style-type: none"> संसाधनांच्या मर्यादा विलगीकरण उपकरणे निकामी झाली कामाचा मोठा ताण उपक्रम:<ul style="list-style-type: none"> सिम्युलेटेड स्पेसवॉक करा. शारीरिक आणि वर्तनात्मक आरोग्य आणि कार्यक्षमतेबद्दल डेटा प्रदान करा.
<p>जागतिक लोकसंख्या संभावना अहवाल 2024</p>	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> युनायटेड नेशन्स डिपार्टमेंट ऑफ इकॉनॉमिक अँड सोशल अफेअर्सने (यूएनडीईएसए) नुकताच वर्ल्ड पॉप्युलेशन प्रॉस्पेक्ट्स 2024 अहवाल प्रसिद्ध केला आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<p>जागतिक लोकसंख्या संभावना अहवाल 2024 बदल:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भारताची लोकसंख्या:<ul style="list-style-type: none"> ○ 2024 मध्ये 1.45 अब्ज होण्याचा अंदाज आहे. ○ 2054 मध्ये 1.69 अब्जांवर जाण्याची शक्यता आहे ● जागतिक लोकसंख्या वाढ:<ul style="list-style-type: none"> ○ 2080 च्या दशकाच्या मध्यापर्यंत सुमारे 10.3 अब्ज लोकांपर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे, जी 2024 मध्ये 2 अब्ज होती. ○ शिखरानंतर हळूहळू घसरण होण्याचा अंदाज आहे, शतकाच्या अखेरीस तो 10.2 अब्जपर्यंत खाली येईल ● प्रजनन दर:<ul style="list-style-type: none"> ○ 1990 मध्ये 3.31 जन्मांच्या तुलनेत सध्या प्रति महिला 2.25 जिवंत जन्म आहेत. ○ सर्व देश आणि क्षेत्रांपैकी निम्म्याहून अधिक देशांमध्ये प्रजनन दर प्रति स्त्री 2.1 जिवंत जन्मांच्या प्रतिस्थापन पातळीपेक्षा कमी आहे ● आयुर्मान:<ul style="list-style-type: none"> ○ 2024 मध्ये जागतिक स्तरावर 73.3 वर्षांपर्यंत पोहोचले, 1995 च्या तुलनेत 8.4 वर्षांची वाढ झाली. ○ 2054 पर्यंत जागतिक स्तरावर सरासरी 77.4 वर्षे होण्याचा अंदाज आहे.
<p>Agri-Sure उपक्रम</p>	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँकेने (नाबार्ड) नुकतीच Agri-Sure (स्टार्ट-अप ्स अँड रूरल एंटरप्राइजेससाठी कृषी निधी) उपक्रमाची घोषणा केली आहे <p>Agri-Sure उपक्रम बदल:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● उद्दिष्ट: कृषी आणि संलग्न क्षेत्रातील स्टार्ट-अप आणि कृषी उद्योजकांना समर्थन देते. ● निधी:<ul style="list-style-type: none"> ○ एकूण: 750 कोटी रुपये श्रेणी-2 पर्यायी गुंतवणूक निधी (एआयएफ)). ○ योगदान:<ul style="list-style-type: none"> ■ नाबार्ड : 250 कोटी . ■ कृषी मंत्रालय : 250 कोटी . ■ इतर संस्था : 250 कोटी रुपये

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<ul style="list-style-type: none"> ● गुंतवणूक समर्थन:<ul style="list-style-type: none"> ○ क्षेत्र-विशिष्ट, क्षेत्र-अज्ञेयवादी आणि कर्ज AIFs द्वारे गुंतवणूक प्रदान करते. ○ कृषी स्टार्ट-अप्सना थेट इक्विटी समर्थन. ● लक्ष्य:<ul style="list-style-type: none"> ○ अंदाजे 85 कृषी स्टार्ट-अप्सना सपोर्ट करा. ○ प्रत्येकी ₹25 कोटी गुंतवणुकीचे आकार. ● फोकस क्षेत्रे:<ul style="list-style-type: none"> ○ नावीन्यपूर्ण, तंत्रज्ञानाधारित कृषी उपक्रमांना चालना देणे. ○ शेतमाल मूल्यसाखळी वाढवा. ○ नवीन ग्रामीण परिसंस्था जोडणी आणि पायाभूत सुविधा निर्माण करा. ○ रोजगार निर्मिती . ○ शेतकरी उत्पादक संघटनांना (एफपीओ) पाठिंबा देणे. ○ शेतकऱ्यांसाठी आयटी-आधारित सोल्यूशन्स आणि मशिनरी भाड्याने देण्याच्या सेवांना प्रोत्साहन देणे. ○ व्यवस्थापन: नाबार्डची पूर्ण मालकीची उपकंपनी एनएबीव्हेचर्स फंड मॅनेजर म्हणून काम करेल
--	--

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.